

Grafik: Koray Nergiz

Fuara sayılarla bakalım

Mehmet Güleriyüz: "Bölgesel katılım desteklenmeli"

"CI'nin günümüzde özellikle kalite ve profesyonellik nosyonunu oluşturmada katkısı oldu. CI, daha ileriye taşınabilmek için bence sanatçılara, galerilere, koleksiyonculara ve mümkünse kurumlara eşit mesafede durmalı. Etiğe uygun davranış sunmalı, haksız rekabete ortam hazırlamamalı. Uluslararası kimlik oluşturmada evrensel kriterlere öncelik verilirken bölgesel katılım desteklenmeli."

Ali Elmacı: "Devlet politikası haline getirilip desteklenmeli"

"Fuarın sektöre getirdiği ticari bir hareketlenmenin ötesinde galerileri, sanatçıları ve izleyicileri buluşturması bence çok daha anlamlı bir kazanım sağlıyor. Dünya sanat piyasasının İstanbul'a dikkatini çekmek için Contemporary İstanbul'un çok iyi değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Öte yandan CI'nin bir devlet politikası haline getirilip, uluslararası arenada çok daha güçlü bir şekilde tanıtımının yapılmasını gerekli görüyorum. Fuar için özellikle bir iş üreteceğim diye yola çıkmıyorum. Zaten bir programım oluyor ve o doğrultuda çalışıyorum. Ama fuarın işime tabii ki katkısı var. O da şu; işim çok sayıda izleyiciyle buluşacağından dolayı ayrı bir heyecan duymam. Bu da atölyede çalışmamı olumlu anlamda etkileyebilir. Fuarı özellikle genç sanatçıların kısa sürede çok sayıda izleyiciyle buluşması genç bir sanatçı için çok olumlu sonuçlar doğuracaktır."

ÖZLEM ÜNSAL

ozlemunsalart@gmail.com

Contemporary İstanbul (CI), yedinci kez kapılarını açıyor... Peki bu yedi yılda Contemporary İstanbul ile Türkiye'de neler değişti? Sanat ortamına neler dahil oldu, neler olmadı? Ülkemizdeki ilk fuar hikayesi değil şüphesiz ki Contemporary İstanbul; ondan önce birkaç fuar daha yapıldı. Ama içlerinden sıyrılan, sivriyen CI oldu. CI'nin oluşturduğu algı beraberinde farklı fuar girişimlerini yarattı. Bu yeni ikincil fuarlar sürdürülebilirliği sağlayamazken şu an başka bir yeni fuarın yapılması konuşuluyor...

İstanbul kaç sanat fuarını kaldırabilir şimdiden ön görmek zor... Öte yandan CI nasıl kendini var etti sorusuna bakacak olursak; 2006 yılında 9'u yabancı 40'ı yerli galeriyle kapılarını ziyaretçilere açan fuarın turnikeleri 37 bin 500 kez dönmüştü. Tüm halkla ilişkiler çalışmaları, pazarlama stratejileri, yeni projeler, uluslararası etkinlikler, yabancı basın ilişkileri CI'nin marka algısını farklı bir noktaya getirdi. Süreklilik göstermesi, her fuarın bir öncekinden bir adım öteye geçmesi hem yerel sanat sahnesinde hem de uluslararası alanda dikkatleri üzerine çekmesine sebep oldu.

Ayakları sağlam basan fuar

Fuarın yerel düzeyde sanat ekonomisine ciddi bir hız kazandırdığı yadsınamaz bir gerçek. Limitli bir zamanda onlarca önemli ismin, imzası daha kurumamış işlerini öncelikli davranışla sahip olabileme imkanı sunan CI, koleksiyonerler için 'iyi olan kazansın' algısını yaratıyor... Fuarın satış grafiklerine bakacak olursak sergilenen eserlerin ortalama yüzde 65'i satıldı geçtiğimiz altı yıl boyunca. Her yıl artış gösteren fuarın satış oranı 2008 yılında yüzde 56'ya geriledi; ekonomik krizin de etkisiyle. Fuar, sanat ekonomisine ivme kazandırsa da

ekonominin genel tedirginliğinin o yılki fuara yansımaları görüyoruz böylelikle. Fakat 2009'da yüzde 68'lik bir satış rakamına ulaştı fuar; o yıl sergilenen 307 sanatçının eserlerinin toplam değeri 20 milyon TL'ye ulaştı. 2010 yılı fuarın en yüksek satış rakamına ulaştığı yıl: 50 milyon TL'lik değere sahip olan eserlerin yüzde 83'ü alıcıya ulaştı, fuarı 53 bin kişi gezdi. Geçen yıl ise CI, sergilenen 80 milyon TL'lik eserlerin yüzde 75'ini alıcıya ulaştırarak kapılarını kapadı. Ziyaretçi sayısı ise 62 bin'di.

Contemporary İstanbul, çağdaş sanat sektörünün tüm elemanları için ayrı bir önem taşıyor. Her galeri fuar için özel projeler, yeni sergileme biçimleri, ilgi çekici yapıtlar sunmayı hedefliyor. Her sanatçı, kendini en iyi temsil eden işiyle fuarda yer almak istiyor. CI'yi ziyaret etmek için yerli ve yabancı birçok ziyaretçi İstanbul'a geliyor. CI'de gerçekleştirilen satışların ötesinde, fuar kültür endüstrisinin önemli bir parçası olarak ekonomiye yeni bir ivme getiriyor.

Bölgesel olarak baktığımızda CI, ayakları yere en sağlam basan, en ilgi çeken fuar olarak karşımıza çıkıyor. Art Athens ve Art Moscow'u geride bırakan CI, kurum-sallığı, süreklilik teşkil eden çizgisi ve uluslararası sahnedeki algısıyla dikkat çekiyor.

CI'nin yaşatları olarak görebileceğimiz birkaç fuar daha karşımıza çıkıyor; altı yıllık geçmişle Art Dubai ve 2007 yılında kurulan, geçtiğimiz sene Art Basel yönetimi tarafından satın alınan Art HK. Her iki fuar da bir başarı hikayesi... CI ile yaşat olsalar da devletten aldıkları destek, coğrafi konumları, buldukları ülkenin ekonomik gelişimi, koleksiyoner sayısı, yatırım bütçeleri, gümrük ve lojistik imkanlarında sunulan kolaylıklarla kendilerini çok başka bir noktaya taşımaya başladılar. Darısı CI'nin başına diyerek, iki deneyimli isme, Mehmet Güleriyüz ile Yahşi Baraz'a ve genç sanatçılardan Ali Elmacı'ya fuar hakkındaki görüşlerini sorduk. ■

Ülkemizdeki ilk fuar hikayesi değil şüphesiz ki Contemporary İstanbul (CI). Ama içlerinden sıyrılan, sivriyen o oldu. CI'nin kendini nasıl var ettiğini ve geldiği konumu ele aldık...

Yahşi Baraz: "CI en öne çıkan organizasyon oldu"

"Türkiye'de sanat fuarcılığı 1991 yılından bu yana yapılıyor ve o günden bugüne 4-5 farklı kurum tarafından yapılan bu fuarlar içinde Contemporary İstanbul en öne çıkan organizasyon oldu. Contemporary İstanbul birçok Türk galeriye olduğu kadar yabancı galerilerle de kontak kurmaya çalıştı bugüne kadar. Marlborough Gallery gibi bir galerinin bu yıl fuara gelecek olması bir ilktir. Bir fuarın uluslararası olması için belirli kıstasları vardır. Bunlardan ilki dünya çapındaki galerilerin fuarda olmasıdır. Türk sanatının Batı ile entegre olmasının tek yolu dünyaca ünlü ga-

lerilerin kendi sanatçıları buraya getirip buradaki sanatçıları da ülkesine götürmeleriyle olabilir. Bu galeriler aynı zamanda Türk koleksiyonerlerini eğiteceklerdir. Contemporary İstanbul doğru yolda ilerliyor ve büyük bir kitleye sanatı sevdirecek ciddi bir aşama kaydetti. Öte yandan fuar sanat ekonomisine de çok büyük bir ivme kazandırıyor. İnsanların sanat eseri almasını özendirme ve yeni koleksiyonerler oluşturması açısından da ayrı bir öneme sahip. Ayrıca sanatçılara ve galerilere bu yönleriyle de çok büyük bir moral veriyor ve geleceğe de umutla bakılmaları sağlıyor."